

START-DOCUMENT – PROFIELWERKSTUK SOCILOGIE

Onderwerp: [THUIS VOELEN IN NEDERLAND](#)

Je kunt je thuis voelen op meerdere plekken. De meest voor de hand liggende plek is natuurlijk het huis waar je woont. Maar ook met bepaalde mensen kun je het gevoel ervaren dat je erg op je gemak bent. Na vakantie terugkomen in je eigen stad, kan ook voelen als thuis komen. Je identificeert je met de plek, je voelt je er prettig en veilig, en je voelt verbondenheid met de mensen om je heen. Het thuisgevoel kun je ook ervaren bij de natiestaat, bij het land waarin je woont of juist bij een ander land.

Achtergrondinformatie:

Jan Willem Duyvendak, hoogleraar sociologie aan de Universiteit van Amsterdam, houdt zich veel bezig met het onderwerp thuisgevoel. Hij kijkt in Europa vooral naar thuis voelen in de natiestaat en laat zien dat de emotie van thuis voelen steeds belangrijker is geworden. In de politiek wordt er gesproken over het belang van 'je thuis voelen' in Nederland door politici van verschillende politieke partijen. Het thuisgevoel zou onder druk staan en dat is een probleem.

Thuis voelen in de natiestaat gaat niet alleen over deze specifieke emotie, maar gaat over grotere thema's. Wat is de nationale identiteit van Nederland? Wat zijn de nationale normen en waarden? Wat moeten nieuwkomers leren over Nederlandse gewoontes? Door toegenomen heterogeniteit in de bevolkingssamenstelling van Nederland, voelt een deel van de 'autochtone' Nederlanders zich niet meer thuis. Er leven mensen met een verschillende etnische achtergrond, cultuur en religie naast elkaar en daardoor neemt het thuisgevoel voor een deel van de 'autochtone' Nederlanders af. Er is ook een andere groep die zich in mindere mate thuis voelt in Nederland, namelijk de kinderen van migranten. Ondanks dat deze mensen geboren zijn in Nederland, worden ze wel '(tweede generatie) allochtoon' genoemd. Een deel van deze groep voelt zich niet thuis, omdat ze zich buiten gesloten voelt. Ze worden immers niet gezien als 'Nederlands'.

Thuis voelen is een belangrijke thema in de politiek, maar ook zeker in het persoonlijke leven van mensen en voor hun welbevinden. Het geeft mensen het gevoel ergens bij te horen. Je kunt thuis voelen sociologisch bekijken op verschillende niveaus, bijvoorbeeld op het niveau van de natiestaat, stad, wijk of familie. Daarnaast kun je kijken naar het thuisgevoel van verschillende bevolkingsgroepen in Nederland; mensen in de stad of het platteland, oude en jonge mensen; 'autochtone' of 'allochtone' groepen, religieus of niet religieus.

Onderzoeksvragen:

- Wat betekent thuis voelen in een natiestaat?
Wat bedoelen politici ermee? Wat verstaan inwoners van de natiestaat er zelf onder?
- Welke factoren hebben invloed op het thuis voelen in de natiestaat?
- In hoeverre voelen Nederlanders zich thuis in Nederland?
- In hoeverre voelen Nederlanders die al generaties lang in Nederland wonen zich thuis in Nederland? Is er een verschil met migranten of kinderen van migranten? Is er verschil in woonplaats? Of opleidingsniveau?

Onderzoeksmethoden:

Houd bij het kiezen van een onderzoeksmethode goed in gedachte wat je wilt onderzoeken en kies de methode die het best bij jouw onderzoeksvraag past.

- Literatuuronderzoek
 - Voorbeeld: Zoek naar publicaties van Jan Willem Duyvendak. Kijk ook naar beleidsdocumenten, zowel op nationaal als lokaal niveau. Hieronder staan ook een aantal tips.
- Vragenlijstonderzoek
 - Voorbeeld: Neem vragenlijsten af bij de groep die je wilt onderzoeken en vraag hen bijvoorbeeld hoe ze 'zich thuis voelen' zouden definiëren en welke factoren hierop van invloed zijn. Je kunt in eerdere onderzoeken vragen vinden die 'thuisgevoel' meten.
- Interviewonderzoek
 - Voorbeeld: Neem interviews af met mensen die zich wel of niet thuis voelen in Nederland en vraag bijvoorbeeld hoe belangrijk thuis voelen is voor hen, en wat ervoor zorgt dat ze zich wel of niet thuis voelen.

Je kunt ook onderzoeksmethoden combineren.

- Voorbeeld: Gebruik het vragenlijstonderzoek om te achterhalen wat interessante thema's zijn voor een interview, of gebruik je kennis uit het literatuuronderzoek om goede vragen te bedenken.

Literatuur:

- Bochove, M. van, Rusinovic, K., Engbersen, G. (2009). *De stad en staat van de burger. Het stadsburgerschap van de allochtone middenklasse*. Nicis Institute. Beschikbaar via http://www.rotterdam.nl/de_stad_en_staats_van_de_burger
- Duyvendak, J.W. (2010). *Thuis in verandering. Amerika en Nederland als nostalgische naties*. Beschikbaar via <http://www.kennislink.nl/publicaties/thuis-in-verandering>
- Duyvendak, J.W. (2010). *Feeling at Home in the nation? Understanding Dutch Nostalgia*. Paper for FORUM conference Strangeness and Familiarity. Beschikbaar via <http://www.jwduyvendak.nl/images/pdf/athome.pdf>
- Duyvendak, J. (2011). *The politics of home. Belonging and nostalgia in Western Europe and the US*. Palgrave MacMillan.
- Duyvendak, J.W. & Wekker, F. (2015). *Thuis in de openbare ruimte? Over vreemden, vrienden en het belang van amicaliteit*. Den Haag: Platform 31. Beschikbaar via: http://www.platform31.nl/uploads/media_item/media_item/37/45/Essay_Thuis_in_de_openbare_ruimte-1424180382.pdf
- Huijnk, W. & Dagevos, J. (2012). *Dichter bij elkaar? De sociaal-culturele positie van nietwestersemigranten in Nederland*. Sociaal en Cultureel Planbureau. via www.scp.nl
- Elshout, J. & Tonkens, E. (2009). *Moslims trots op Nederland. Autochtonen voelen zich minder thuis*. Beschikbaar via: http://www.socialevraagstukken.nl/site/wpcontent/uploads/2010/08/TSS_2009_juli-aug_Trotse_moslims.pdf

Links:

- <http://www.socialevraagstukken.nl/site/2011/07/04/thuisgevoel-zit-integratie-in-deweg/>
- Radio documentaire: <http://www.floralberse.nl/interviews/opa-klaagt-over-al-diebuitenlanders>
- Radio documentaire: <http://www.floralberse.nl/interviews/de-zwarte-in-het-witte-land>